

ELFISKEUNDERSÖKNING AV LILLTRÄSKBÄCKEN

Samt referenslokaler i Martinsbäcken och Björklidbäcken.

2025

Kågeälvens Nedre FVO
C/O Thomas Johansson
Nedre Kläppen 21
934 93 KUSMARK
Tel. 070-581 70 29
Org. Nr. 894701 – 9751

Inledning

På uppdrag av Björkdalsgruvan har Kågeälvens nedre FvO under 2025 utfört elfiskeundersökningar i Lillträskbäcken med två lokaler samt referensbäckarna Martinsbäcken med tre lokaler och Björklidbäcken med en lokal.

Från i år så har vi fiskat en lokal i Martinsbäcken som ligger uppströms Vidmyran. Denna lokal är fiskad sen tidigare 2011, 2013, 2015, 2017, 2018 och nu 2025.

Lillträskbäcken påverkas av Björkdalsgruvan då vatten från gruvans klarningsmagasin rinner ut i detta vattendrag och vidare ner i Kågeälven. Undersökningen ingår i företagets kontrollprogram. Resultat över provfisken i vattendraget utförs och rapporteras årligen till elfiskeregistret. Undersökningen är utförd av Thomas Johansson och Rikard Jonsson. Båda från Kågeälvens nedre FvO. Denna sammanställning är gjord av Thomas Johansson.

Metoder

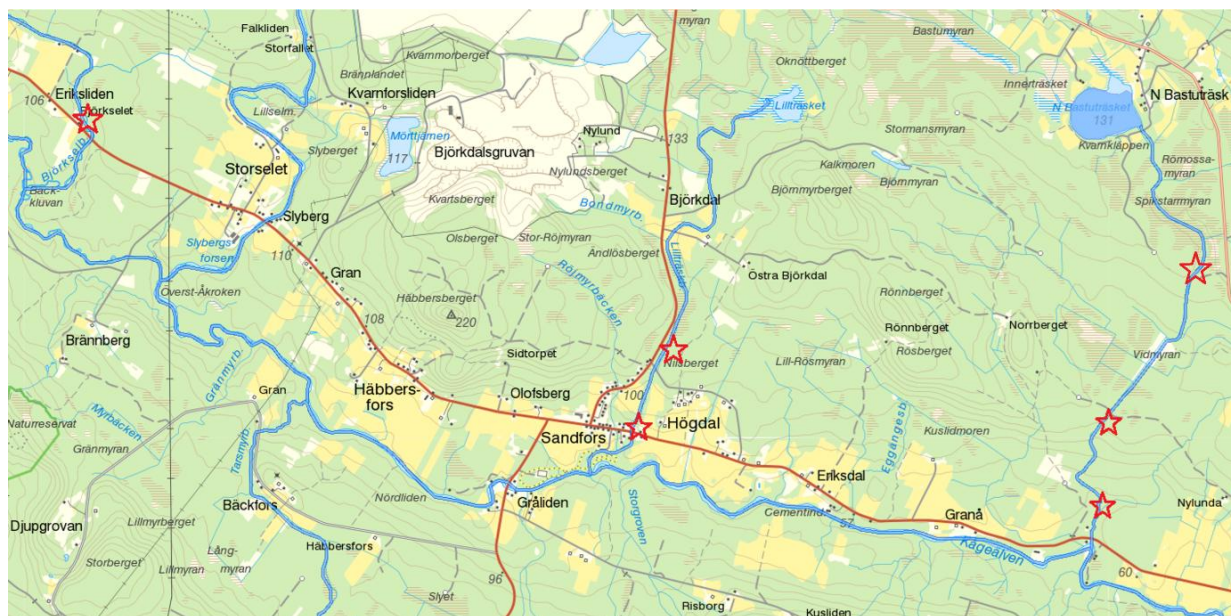
Provfiskena följer undersöknings typen för kvantitativt elfiske enligt Havs- och vattenmyndighetens Elfiske i rinnande vatten (Version 2:0 uppdaterad 2023-06-28).

<https://www.havochvatten.se/vagledning-foreskrifter-och-lagar/vagledningar/ovriga-vagledningar/overvakningsmanualer-for-miljoovervakning/overvakningsmanualer/fisk-i-rinnande-vatten---vadningselfiske.html>

2025 har trefiske gjorts på samtliga lokaler.

Fångstuppgifterna och diagram är hämtade från Elfiskeregistrets (SERS) sammanställningar.

Bifogat med denna rapport är även elfiskeprotokollen från årets fisken.

De sex elfiskelokalernas placering.

Resultat

Elfisken i Lillträskbäcken har gjorts kontinuerligt på samma plats sedan 1989 för den nedre lokalen och 2007 för den övre lokalen. I Martinsbäcken började den nedre lokalen fiskas år 1991 och den ned Vidmyran år 1994. Sedan år 2006 har elfiskena på dessa lokaler utförts av Kågeälvens nedre FvO. Lokalen i Björklidbäcken är fiskad vid ett tillfälle tidigare, år 2011 inom projektet Kågeälvens biflöden samt därefter varje år från 2016 på uppdrag av Björkdalsgruvan. Från denna säsong fiskas ytterligare en lokal i Martinsbäcken som ligger uppströms Vidmyran. Denna lokal är fiskad sedan tidigare.

Provfiskena läggs under samma tid och under så lika förutsättningar som möjligt varje år men faktorer som vattenstånd och temperatur samt hur sommaren har varit är sådant som kan ge stor påverkan på resultatet. Säsongen 2025 var förhållandena goda med låga vattenflöden under sensommaren.

Lillträskbäcken

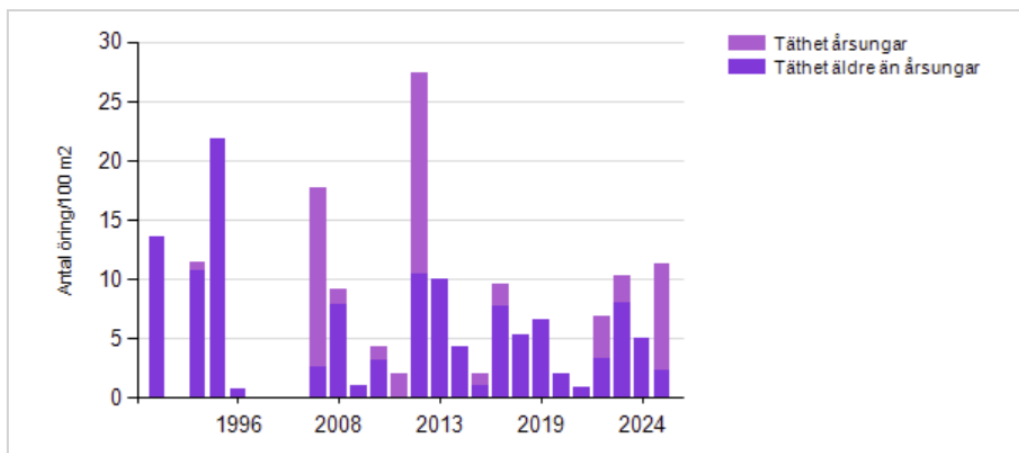
Elfiske i Lillträskbäcken nere i Sandfors med Stina Lundström från gruvan och Rikard Jonsson från Kågeälven.

Antal individer/100 m² av öring

2026-01-24

Vattendragsnamn	Lokalnamn	Fiskeår	Täthet årsungar	Täthet äldre än årsungar	Totalt antal
Lillträskbäcken	7209184- 1727704 Sandfors	1989	0,0	13,6	13,6
		1991			0
		1994	0,7	10,8	11,5
		1995	0,0	21,9	21,9
		1996	0,0	0,8	0,8
		1997			0
		1999			0
		2006			0
		2007	15,0	2,7	17,7
		2008	1,3	7,9	9,2
		2009	0,0	1,1	1,1
		2010	1,1	3,2	4,3
		2011	2,1	0,0	2,1
		2012	16,9	10,5	27,4
		2013	0,0	10,0	10,0
		2015	0,0	4,4	4,4
		2016	1,0	1,0	2,0
		2017	1,9	7,7	9,6
		2018	0,0	5,3	5,3
		2019	0,0	6,6	6,6
		2020	0,0	2,0	2,0
		2021	0,0	0,9	0,9
		2022	3,5	3,4	6,9
		2023	2,3	8,0	10,3
		2024	0,0	5,0	5,0
		2025	9,0	2,3	11,3

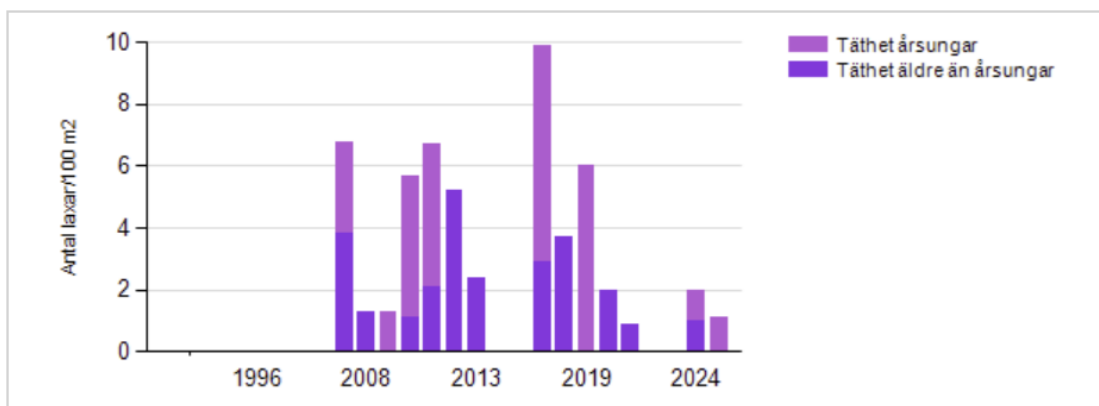

Antal individer/100 m2 av lax

2026-01-24

Vattendragsnamn	Lokalnamn	Fiskeår	Täthet årsungar	Täthet äldre än årsungar	Totalt antal/100 m2
Lillträskbäcken	7209184- 1727704 Sandfors	1989			0
		1991			0
		1994			0
		1995			0
		1996			0
		1997			0
		1999			0
		2006			0
		2007	3,0	3,8	6,8
		2008	0,0	1,3	1,3
		2009	1,3	0,0	1,3
		2010	4,6	1,1	5,7
		2011	4,6	2,1	6,7
		2012	0,0	5,2	5,2
		2013	0,0	2,4	2,4
		2015			0
		2016			0
		2017	7,0	2,9	9,9
		2018	0,0	3,7	3,7
		2019	6,0	0,0	6,0
		2020	0,0	2,0	2,0
		2021	0,0	0,9	0,9
		2022			0
		2023			0
		2024	1,0	1,0	2,0
		2025	1,1	0,0	1,1

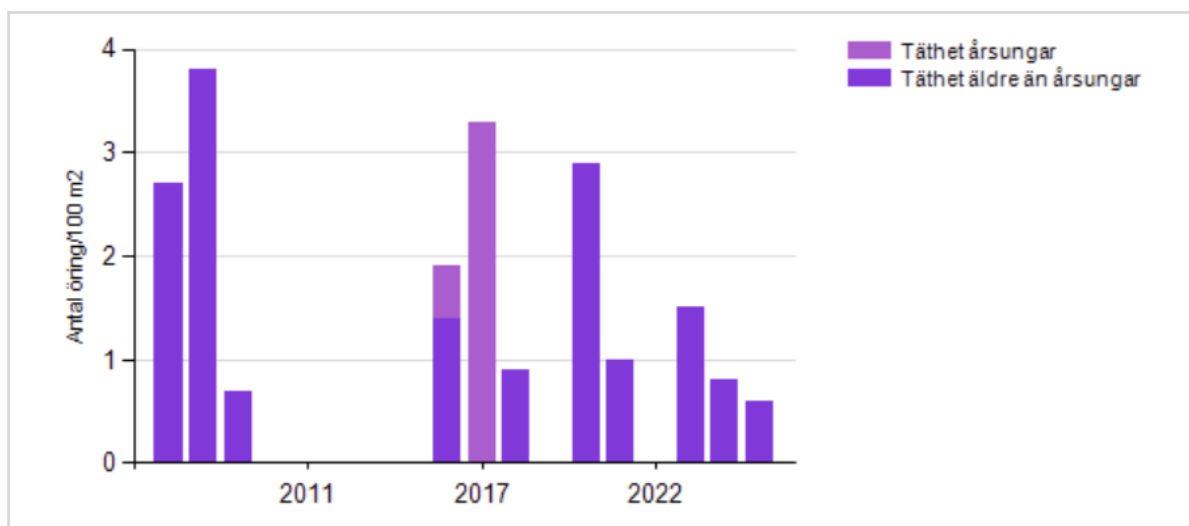
Kågeälvens Nedre FVO
C/O Thomas Johansson
Nedre Kläppen 21
934 93 KUSMARK
Tel. 070-581 70 29
Org. Nr. 894701 – 9751

Antal individer/100 m² av öring

2026-01-24

Vattendragsnamn	Lokalnumn	Fiskeår	Täthet årsungar	Täthet äldre än årsungar	Totalt antal
Lillträskbäcken	7209895- 1728016 Upp vägtrumma 200 m	2007	0,0	2,7	2,7
		2008	0,0	3,8	3,8
		2009	0,0	0,7	0,7
		2010			0
		2011			0
		2012			0
		2013			0
		2015			0
		2016	0,5	1,4	1,9
		2017	3,3	0,0	3,3
		2018	0,0	0,9	0,9
		2019			0
		2020	0,0	2,9	2,9
		2021	0,0	1,0	1,0
		2022			0
		2023	0,0	1,5	1,5
		2024	0,0	0,8	0,8
		2025	0,0	0,6	0,6

Lillträskbäcken ovan Högdalvägen, fångster av öring.

Martinsbäcken

Martinsbäcken nedre

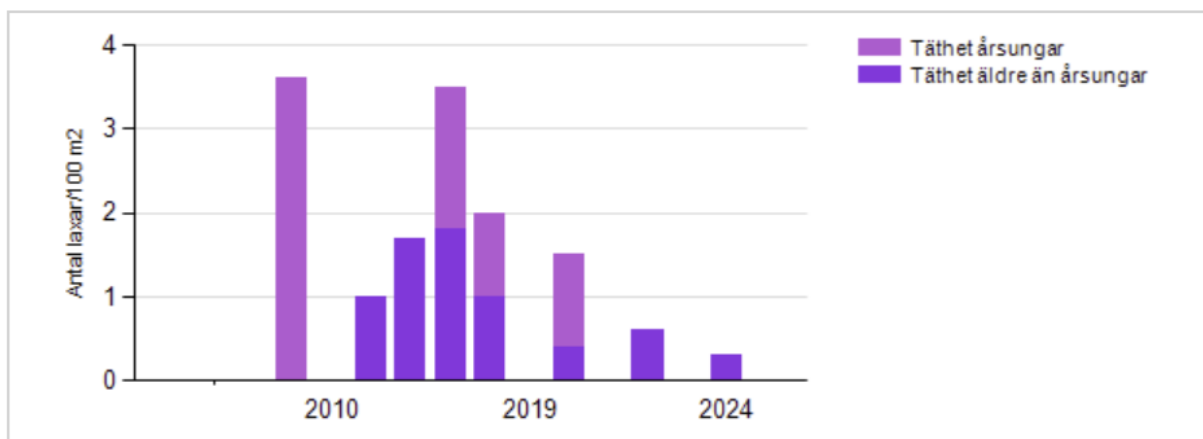
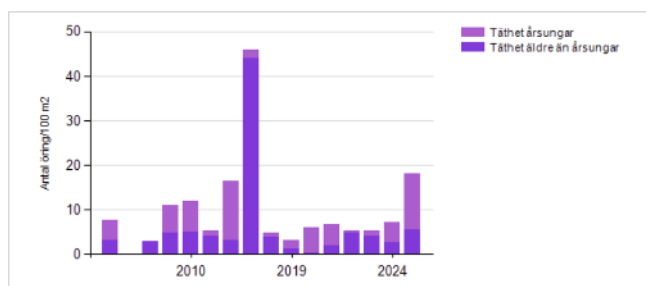

Martinsbäcken nedre 2025.

Antal individer/100 m² av öring

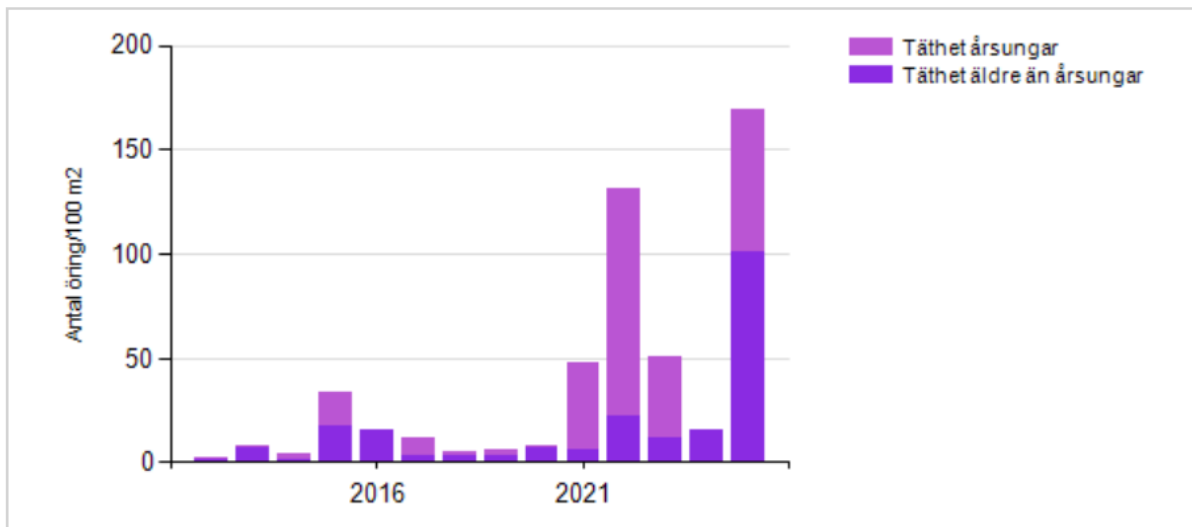
2026-01-24

Vattendragsnamn	Lokalnamn	Fiskeår	Täthet årsungar	Täthet äldre än årsungar	Totalt antal
Martinsbäcken	7208510- 1732020 Nedre	1991	4,5	3,1	7,6
		2007			0
		2008	0,0	2,9	2,9
		2009	6,2	4,8	11,0
		2010	6,8	5,1	11,9
		2011	1,2	4,1	5,3
		2013	13,3	3,3	16,6
		2015	1,7	44,1	45,8
		2016	1,0	3,9	4,9
		2019	1,7	1,4	3,1
		2020	5,6	0,4	6,0
		2021	4,9	1,9	6,8
		2022	0,35	4,9	10,5
		2023	1,3	4,1	5,4
		2024	4,5	2,8	7,3
		2025	12,5	5,6	18,1

Martinsbäcken nedre, fångster av lax. Ingen lax fångades på lokalen 2025.

Martinsbäcken ned vägtrumman Vidmyran

Martinsbäcken ned Vidmyran, fångster av öring.

Det är trångt på lokalen ned Vidmyran i Martinsbäcken och lågt vattenstånd 2025 gjorde fisket ännu svårare.

Antal individer/100 m² av öring

2026-01-24

Vattendragsnamn	Lokalnamn	Fiskeår	Täthet årsungar	Täthet äldre än årsungar	Totalt antal
Martinsbäcken	7209270-1732110 Ned vägtrumma Vidmyr	1994	1,5	1,1	2,6
		2003	0,9	7,3	8,2
		2007	2,2	1,7	3,9
		2009	15,2	18,0	33,2
		2016	0,0	15,3	15,3
		2017	8,6	2,9	11,5
		2018	1,7	3,3	5,0
		2019	3,5	3,0	6,5
		2020	1,7	6,7	8,4
		2021	41,7	6,1	47,8
		2022	109,3	22,6	131,9
		2023	38,7	11,7	50,4
		2024	0,0	15,6	15,6
		2025	68,9	100,9	169,8

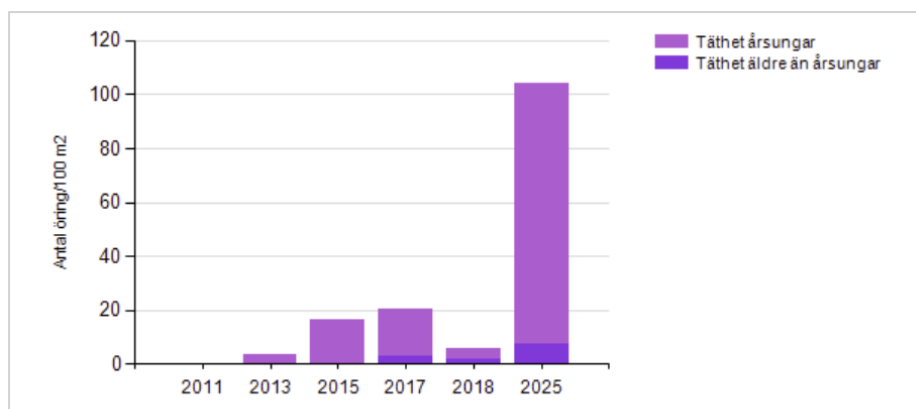
Kågeälvens Nedre FVO
C/O Thomas Johansson
Nedre Kläppen 21
934 93 KUSMARK
Tel. 070-581 70 29
Org. Nr. 894701 – 9751

Martinsbäcken övre

Antal individer/100 m2 av öring

2026-01-24

Vattendragsnamn	Lokalnamn	Fiskeår	Täthet årsungar	Täthet äldre än årsungar	Totalt antal
Martinsbäcken	7210510- 1732895 Övre	2011			0
		2013	3,5	0,0	3,5
		2015	16,4	0,0	16,4
		2017	17,4	2,9	20,3
		2018	4,0	1,7	5,7
		2025	97,0	7,3	104,3

Den nya lokalen uppströms Vidmyran 2025.

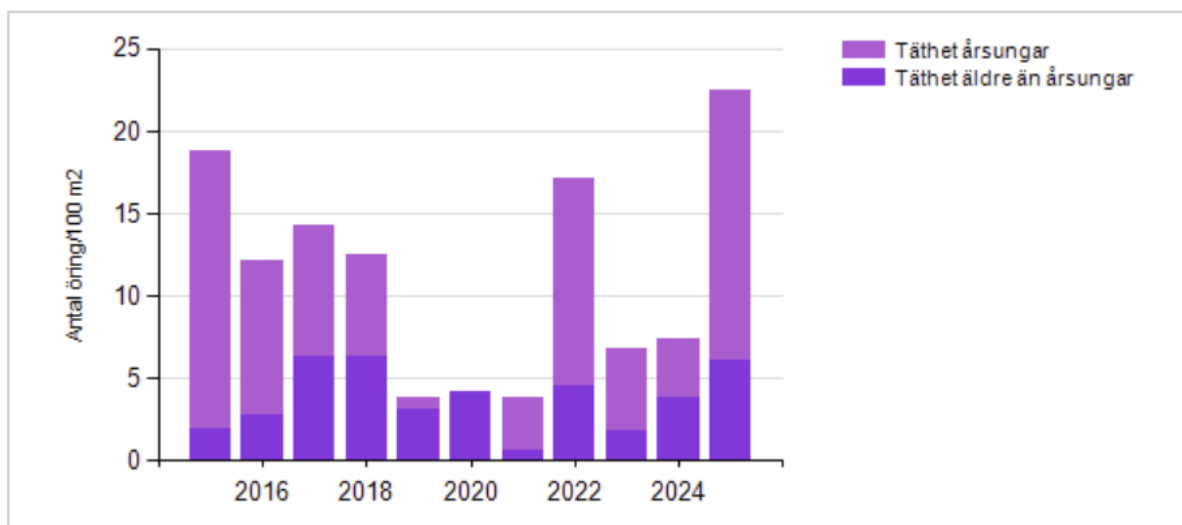
Vacker öring från den nya lokalen.

Björklidbäcken

Antal individer/100 m² av öring

2026-01-24

Vattendragsnamn	Lokalnamn	Fiskeår	Täthet årsungar	Täthet äldre än årsungar	Totalt antal
Björklidbäcken	7212000- 1722730 Nedre upp Jörnsvägen	2011	16,8	2,0	18,8
		2016	9,3	2,8	12,1
		2017	8,0	6,3	14,3
		2018	6,2	6,3	12,5
		2019	0,6	3,2	3,8
		2020	0,0	4,2	4,2
		2021	3,2	0,6	3,8
		2022	12,6	4,6	17,2
		2023	5,0	1,8	6,8
		2024	3,6	3,8	7,4
		2025	16,4	6,1	22,5

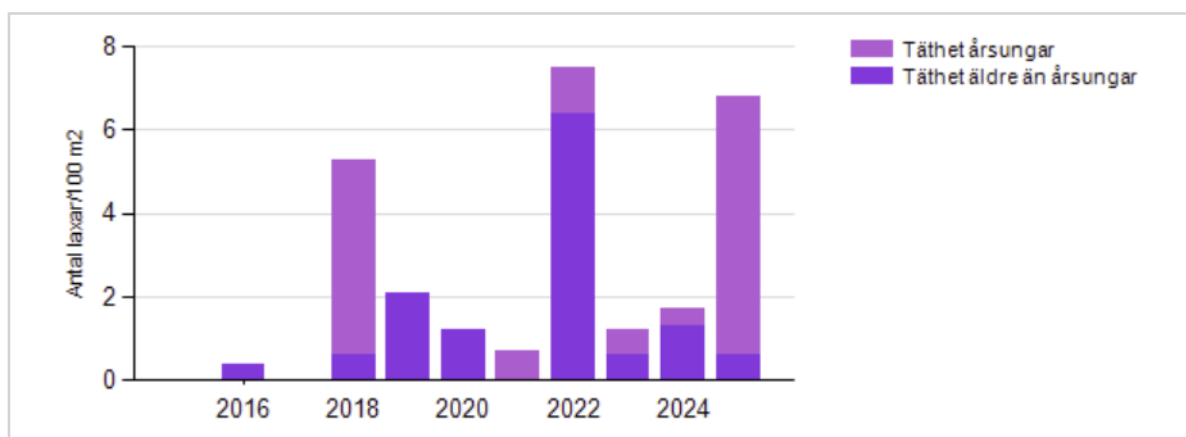
Björklidbäcken nedre, fångster av öring.

Antal individer/100 m² av lax

2026-01-24

Vattendragsnamn	Lokalnamn	Fiskeår	Täthet årsungar	Täthet äldre än årsungar	Totalt antal/100 m ²
Björklidbäcken	7212000- 1722730 Nedre upp Jörnsvägen	2011			0
		2016	0,0	0,4	0,4
		2017			0
		2018	4,7	0,6	5,3
		2019	0,0	2,1	2,1
		2020	0,0	1,2	1,2
		2021	0,7	0,0	0,7
		2022	1,1	6,4	7,5
		2023	0,6	0,6	1,2
		2024	0,4	1,3	1,7
		2025	6,2	0,6	6,8

Björklidbäcken nedre, fångster av lax.

Diskussion

De två lokalerna i Lillträskbäcken ligger på varsin sida om ett vandringshinder som vägtrumman under Högdalvägen utgör. Mellan de båda lokalerna finns även ett kraftigt forsparti. Den nedre elfiskelokalen, Sandfors, är normalt mer artrik. Sträckan är av måttligt forsande karaktär och olika arter, även svagsimmande, har en god möjlighet att uppehålla sig här och även att fritt vandra upp från den närliggande Kågeälven. På denna lokal har under tidigare år fångats harr, stensimpa och elritsa. Även lake har tidigare fångats. Under de flesta åren har det även påträffats lax på denna lokal dock ej under 2022 och 2023 men återigen 2024 och nu 2025.

Lillträskbäckens vatten har varit kraftigt mjölkfärgat av suspenderande ämnen från Björkdalsgruvans klarningsmagasin. Botten har varit täckt av ett fint stenmjöl. Vid något tillfälle har även vattnet luktat ammoniak vilket tyder på att höga halter med rester från sprängmedel under vissa tider kommit ut i bäcken. Detta inträffade bland annat den 19 augusti år 2013 då elfisken skulle göras i bäcken. Detta anmälades direkt till Björkdalsgruvan. Detta var innan klarningsmagasinet byggdes ut och har förhoppningsvis inte inträffat sedan dess. Lillträskbäcken är dock fortsatt märkbart påverkad av suspenderande ämnen med färgat vatten och sediment som täcker botten.

År 2006 när lokalen nere i Sandfors skulle elfiskas så var bäcken torrlagd. Anledningen var att en privatperson byggt en damm en bit uppströms för att samla upp vatten för att kunna bevattna närliggande potatisland. Detta resulterade naturligtvis att inga fångster gjordes på lokalen detta år. Kågeälvens nedre FvO tog omedelbar kontakt med personen som stängt av bäcken samt med stöd från Länsstyrelsen satte vi stopp för vidare bevattning samt att bäcken öppnades upp igen.

Sötvattensmärlkräftan av arten *Gammarus Pulex* är sannolikt den viktigaste födan för fisken i Lillträskbäcken. *Gammarus Pulex* observerades i stora mängder under de tidigare elfiskena på den nedre lokalen belägen i Sandfors. Antalet som fångats vid elfiske har dock stadigt minskat för varje år på denna lokal. Fångster av *Gammarus Pulex* har de senaste åren uteblivit helt bland annat år 2016. Glädjande nog fångades ett fåtal individer igen på den nedre lokalen i Sandfors år 2017 men inga fångster gjordes 2018. Ett fåtal *Gammarus* fångades 2019 men inga observationer alls av *Gammarus* under åren 2020 till och med nu, 2025.

Gammarus Pulex.

Gammarus fångade i Martinsbäcken.

Lokalen uppströms Högdalvägen är måttligt forsande och ligger mitt på ett hygge. Lokalen är grund och bred, ris och sly har börjat växa upp så bäcken får nu en viss beskuggning. Bäcken är här kraftigt igenväxt av mossor och påväxtalger. Vid 2016 och 2017 års fiske så fångade vi glädjande nog stora mängder *Gammarus Pulex* på denna lokal. Vi fångade även ett antal årsungar av öring. Andelen *Gammarus* var avsevärt färre 2018 men antalet 2019 var åter högt för att återigen vara ganska sparsamt under åren 2020 till 2023. 2024 fångades ingen *Gammarus* alls på lokalen men återigen några enskilda individer fångades vid elfisket 2025.

Ser man på beståndsutvecklingen i Lillträskbäcken på lokalen i Sandfors oberoende av ålder, från år 1989 och framåt så ser vi en nedåtgående trend för öring. De senaste tio åren så har dock tätheterna legat ganska stabila. Vad gäller tätheter på lax så har vi en tydlig nedgång

år för år på lokalen. På lokalen ovan Högdalvägen ser vi en tydlig nedgång av öring tätheter för varje år. Variationerna mellan åren är dock stora.

Båda referensbäckarna, Björklidbäcken och Martinsbäcken visade på höga tätheter vid årets fiske. Vad gällande tätheter på öring så blev årets fiske en ny rekordnotering på lokalen i Björklidbäcken samt på lokalen ned Vidmyran samt den nya lokalen ovan Vidmyran i Martinsbäcken.

Problem

När man ser tätheterna av fisk i referensbäckarna, Björklidbäcken och Martinsbäcken så ser det betydligt sämre ut i Lillträskbäcken. Lillträskbäcken påverkas sannolikt negativt av gruvans verksamhet trots omfattande åtgärder som gjorts med bl.a. sedimentationsbassänger. Vattnet i Lillträskbäcken är fortfarande färgat och det är en beläggningar på bottenstenarna. Det är viktigt att denna påverkan ytterligare minimeras.

Bilagor

Elfiskeprotokoll för utförda elfisken i Lillträskbäcken, Martinsbäcken och Björklidbäcken 2025.